

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Hortvs Ciceronianvs sive Flores Apophthegmatum &
Historiarum e Scriptis Ciceronis in Vsum &
delectamentum Studiosae pubis excerpti**

Omeis, Magnus Daniel

Norimbergae, 1699

Apophthegmatvm et historiarvm flores e scriptis Ciceronianis excerpti

urn:nbn:de:bsz:31-105410

APOPHTHEGMATVM ET HISTORIARVM FLORES

e

Scriptis Ciceronianis excerpti.

I.

Hilippus omnia castella expugnari posse dicebat, in quæ modo a sellis onustus auro posset ascendere. *Lib. I.*

ad Attic. Epist. 16.

2. Noctu ambulabat in publico Themistocles, quod somnum capere non posset: quærentibusque respondere, Miltiadis tropæis se e somno suscitari. Cui non sunt audita Demosthenis vigiliæ? qui dolere se agebat, si quando opificum antelucana victus esset industria. *IV. Tusc. Quest.*

Quest.

3. La-

enignif-
ntulus-
us, sed
, No-
m, rei-
c salu-
rfl

APOPH.

2 Apophthegmata & Historie

3. Lacæna, cum filium in prælium misisset, & interfectum audisset; Idcirco, inquit, genueram, ut esset, qui pro patria non dubitaret mortem occumbere. *1. Tusc. Quæst.*

4. Curio ad focum sedenti magnum auri pondus Samnites cum attulissent, repudiati ab eo sunt. Non enim aurum habere, præclarum sibi videri, dixit; sed iis qui haberent aurum, imperare. *Lib. de Senectate.*

5. Themistocles cum consuleretur, utrum bono viro pauperi, an minus probato diviti, filiam collocaret? Ego vero, inquit, malo virum, qui pecunia egeat, quam pecuniam, quæ viro. *11. Offic.*

6. Darius in fuga, cum aquam turbidam & cadaveribus inquinatam bibisset, negavit unquam se bibisse jucundius; nunquam videlicet fictiens biberat. Nec esuriens Ptolemaeus

mæus ederat : cui cum peragranti
Ægyptum, comitibus non consecu-
tis, cibarius in casa panis datus esset,
nihil visum est illo pane jucundius.

V. Tusc.

7. Asclepiadem ferunt, non igno-
bilem Philosophum, cum quidam
quereret, quid ei cæcitas attulisset,
respondisse : ut puero uno esset co-
mitator. *Ibid.*

8. Democritus, luminibus amif-
sis, alba & atra discernere non pote-
rat; at vero bona, mala; æqua, ini-
qua; honesta, turpia; utilia, inuti-
lia; magna, parva poterat : & sine
varietate colorum licebat vivere bea-
te; sine notione rerum non licebat.
Ibid.

9. Vnus e Lacedæmonis, cum
Perfes hostis in colloquio dixisset glo-
rians, Solem præ jaculorum multi-
tudine & sagittarum non videbitis:
In umbra igitur, inquit, pugnabi-
mus! *I. Tusc.*

10. Q.

4 Apophthegmata & Historia

10. Q. Maximus Salinatori, qui amisso oppido fugerat in arcem, glorianti atqve dicenti, Mea opera, Qvinte Fabi, Tarentum recepisti; Certe, inquit ridens; nam nisi tu amisisses, ego nunquam recepissem. *Lib. de Senect.*

11. Qua nocte templum Ephesiae Dianae deflagavit, eadem constat ex Olympiade natum esse Alexandrum: atqve ubi lucere coepisset, clamitasse Magos, pestem ac perniciem Asiae proxima nocte natam! *l. de Divin.*

12. Timaeus, cum concinne, ut multa, in historia dixisset, qua nocte natus Alexander esset, eadem Dianae Ephesiae templum deflagavisse, adjunxit: Minime id esse mirandum, quod Diana, cum in partu Olympiadis adesse voluisset, abfuisset domo. *l. de Nat. Deor.*

13. Mi-

13. Milo Crotoniates cum jam senex esset, athletasque se in curriculo exercentes videret, aspexisse laertos suos dicitur, illacrymansque dixisse: At hi jam mortui sunt! *Lib. de Senect.*

14. Dejotarum ex itinere aquila revocavit. Qui nisi revertisset, in eo conclavi ei cubandum fuisset, quod proxima nocte corruit; ruina igitur oppressus esset. *Lib. II. de Divin.*

15. Diogenes Cynicus Alexandro roganti, ut diceret, si quid sibi opus esset: Nunc quidem paululum, inquit, a sole absis! Offecerat videlicet apricanti. *V. Tuscul.*

16. Socratem ferunt, cum usque ad vesperam contentius ambularet; quassitumque esset ex eo, quare id faceret? respondisse, se quo melius coenaret, obsonare ambulando famem. *Ibid.*

b

17. The-

17. Themistoclem illum, summum Athenis virum, dixisse ajunt, cum ex eo quæreretur, Quod acroama, aut cujus vocem libentissime audiret? Ejus, a quo sua virtus optime prædicaretur. *Orat. pro Arch. P.*

18. Publium Scipionem, qui primus Africanus appellatus est, dicere solitum, scripsit Cato, qui fuit fere ejus æqualis, Nunquam se minus otiosum esse, quam cum otiosus, nec minus solum, quam cum solus esset. *III. Offic.*

19. Orator quidam malus, cum in epilogo misericordiam se movisse putaret, rogavit Catulum, Videturne misericordiam movisse? Ac magnam quidem, inquit: Neminem enim puto esse tam durum, cui non oratio tua miseranda visa sit. *II. de Orator.*

20. Diogenes Cynicus, projici se jussit inhumatum: tum amici, Volucris

lucibusne & feris? Minime vero in-
quit; sed bacillum prope me, quo
abigam, ponitote! Qui poteris? illi;
non enim senties. Quid igitur mi-
hi ferarum laniatus oberit nihil sen-
tienti? *1. Tusc.*

21. Præclare Anaxágoras, qui
cum Lampfaci moreretur, quæren-
tibus amicis, velletne Clazomenas
in patriam, si quid accidisset, affer-
ri? Nihil necesse est, inquit: undique
enim ad inferos tantundem viæ est.
Ibid.

22. Cyrenæo Theodoro, Philoso-
pho non ignobili, cum Lysimachus
Rex crucem minaretur, Ista quæso,
inquit, horribilia minitare purpura-
tis tuis: Theodori quidem nihil in-
terest, humi ne, an sublime, putre-
scat. *Ibid.*

23. Philippus Macedo dixit: Ne
eos tibi fideles fore putes, quos pe-
cunia corrueris. Fit enim deterior,

qui accipit, atque ad idem semper expectandum paratior. Hoc ille filio; sed præceptum putemus omnibus. *II. Offic.*

24. Querebatur Scipio, quod in omnibus rebus homines diligentiores essent; ut capras & oves quot quisque haberet, dicere posset, amicos quot haberet, non posset dicere: & in illis quidem parandis adhibere curam, in amicis eligendis negligentem esse. *Lib. de Amicit.*

25. Defert ad conjectorem quidam, se somniasse, ovum pendere ex fascia lecti sui cubicularis. Respondit conjector, thesaurum desosum esse sub lecto. Fodit; invenit auri aliquantum, idque circumdatum argento. Misit conjectori, quantum visum est de argento. Tum ille: Nihilne de vitello? Id enim ex ovo videbatur aurum declarasse; reliquum argentum. *II. de Divinas.*

26. *Quam*

26. Quam multos scriptores rerum suarum magnus ille Alexander secum habuisse dicitur? Atque is tamen cum in Sigæo ad Achillis tumulum adstitisset, O fortunate, inquit, adolescens, qui tuæ virtutis Homerum præconem inveneris! Et vere: nam nisi Ilias existisset illa, idem tumulus, qui corpus ejus contexerat, nomen etiam obruisset. *Orat. pro Arch. P.*

27. Solon cum interrogaretur, cur nullum supplicium constituisset in eum, qui parentem necasset; respondit: Se id neminem facturum putasse. Sapienter fecisse dicitur, cum de eo nihil sanxerit, quod antea commissum non erat; ne non tam prohibere, quam admonere videretur. *Pro. Rosc. Amerin.*

28. Timotheum, clarum hominem Athenis, & principem civitatis ferunt, cum cœnavisset apud Platonem,

nem, eoqve convivio admodum delectatus esset, vidissetqve cum postridie, dixisse: Vestrae quidem coenae non solum in praesentia, sed etiam postero die jucundae sunt. *V. Tusc.*

29. Antimachum Clarium poetam ferunt, qui, cum convocatis auditoribus legeret eis magnum volumen suum, & cum legentem omnes praeter Platonem reliquissent; Legam, inquit, nihilominus; Plato enim mihi unus instar est omnium! *De Clar. Orat.*

30. Ajax in sylva postquam rescivit, quae fecisset per insaniam, gladio incubuit. Vlysses intervenit; occisum conspicatur; e corpore telum cruentum educit. Teucer intervenit, cum fratrem occisum, & inimicum fratris cum gladio cruento videt, capitis arcessit. *Lib. I. ad Herenn.*

31. Dicebat Isocrates, doctor singularis, se calcaribus in Ephoro, contra autem in Theopompo frenis uti solere. Alterum enim exsultantem verborum audacia reprimebat; alterum cunctantem, & quasi verecundantem incitabat. *Lib. III. de Orat.*

32. Theophrastus cum percunctaretur ex anicula quadam, quanti aliquid venderet: & respondisset illa, atque addidisset, Hospes, non pote minoris; tulit moleste, se non effugere hospitis speciem, cum ætatem ageret Athenis, optimeque loqueretur. *Lib. de Claris Orat.*

33. Cajus Pompilius, cum a Gallis obsideretur, neque effugere ullo modo posset, venit cum hostium ducibus in colloquutionem: ita discessit, ut impedimenta relinqueret, exercitum educeret: satius esse duxit amittere impedimenta, quam exercitum. Exercitum eduxit, impedi-

b 4

menta

menta reliquit; arcessitur majestatis.

Lib. I. ad Herenn.

34. Alexander ille non gratiæ causa ab Apelle potissimum pingi, & a Lysippo fingi volebat: sed quod illorum artem cum ipsis, tum etiam sibi gloriæ fore putabat. Atque illi artifices corporis simulacra ignotis nota faciebant: quæ vel si nulla sint, nihilo sunt tamen obscuriores clari viri. *Lib. V. Famil. Epist. 12.*

35. Nec minus est Spartiatus ille Agesilaus perhibendus; qui neque pictam neque fictam imaginem suam passus est esse, quam qui in eo genere laborarunt: unus enim Xenophontis libellus in eo Rege laudando, facile omnes imagines omnium statuasque superavit. *Ibid.*

39. Sol Phaëthonti filio facturum se esse dixit, quicquid optasset: optavit, ut in currum patris tolleretur: sublatus est; atque insanus antequam consti-

consti-
Quar-
millun-
Lib. III
37
phio
cum
patria
Nec h
essen
esses,
Sene
38
dicar
& ob
publ
prod
grad
virtu
de Or
5
stes
cum

constitit, idtu fulminis deflagavit.
Quanto melius fuerat in hoc promissum patris non esse servatum?

Lib. III. Offic.

37. Themistoclem ferunt Seriphio cuidam in iurgio respondisse; cum illi dixisset, non eum sua sed patriæ gloria splendorem assecutum. Nec hercule, inquit, si ego Seriphius essem, nobilis, nec si tu Atheniensis esses, clarus unquam fuisses! *Lib. de Senect.*

38. Spurio Carvilio graviter claudicanti ex vulnere ob remp. accepto, & ob eam causam verecundanti in publicum prodire, mater dixit: Quin prodis, mi Spuri? ut quotiescunque gradum facias, toties tibi tuarum virtutum veniat in mentem. *Lib. II. de Orat.*

39. Abderites Protagoras, Sophistes temporibus illis vel maximus, cum in principio libri sui sic posuisset:

b 5

set:

set : De Diis, neque ut sint, neque ut non sint, habeo dicere; Atheniensium jussu urbe atque agro est exterminatus, librique ejus in concione combusti. *I. de Nat. Deor.*

40. Magis Persarum auctoribus Xerxes inflammasse templa Græciæ dicitur; quod parietibus includerent Deos: quibus omnia deberent esse patentia & libera: quorumque hic mundus omnis templum esset & domus. *Lib. II. de Leg.*

41. Polycratem Samium felicem appellant: nihil acciderat ei, quod nollet; nisi quod annulum, quo delectabatur, in mare abjecerat. Ergo infelix una molestia: felix rursus, cum is ipse annulus in præcordiis piscis inventus est. *Lib. V. Fin.*

42. Cyrus apud Xenophontem eo sermone, quem moriens habuit, cum admodum senex esset, negat se unquam sensisse senectutem suam imbe-

imbecillio rem factam, quam adol-
lescentia fuisset. Leontinus etiam
Gorgias, centum & septem comple-
vit annos; neque unquam in suo stu-
dio atque opere cessavit. Qui, cum
ex eo quaeretur, Cur tam diu vel-
let esse in vita? Nihil habeo, inquit,
quod incusem senectutem. *Lib. de
Senect.*

43. Biantis illius, qui numeratur
inter septem Sapientes, cum patriam
Priensem cepisset hostis, caeterique
ita fugerent, ut multa de suis rebus
secum asportarent: cum esset admo-
nitus a quodam, ut idem ipse face-
ret, Ego vero, inquit, facio; nam
omnia mea mecum porto. Ille hac
ludibria fortunae ne sua quidem pu-
tavit, quae nos appellamus etiam
Bona. *Paradox. I.*

44. Midæ illi Phrygio, cum puer
esset, dormienti formicæ in os triti-
ci grana congesserunt. Ditissimum

b 6

fore,

fore, prædictum est; quod evenit. At Platoni, cum in cunis parvulo dormienti apes in labellis confedis-
sent, responsum est, singulari illum
favitate orationis fore. Ita futura
eloquentia provisa in infante est. *7.*
de Divin.

45. L. Paullus Consul iterum, cum
ei bellum ut cum Rege Perse gereret,
obtigisset, ut ea ipsa die domum ad
vesperam rediit, filiolum suam Ter-
tiam, quæ tum erat admodum par-
va, osculans animadvertit tristicu-
lam. Quid est, inquit, mea Tertia?
quid tristis es? Mi pater, inquit, Per-
sa periit. Tum ille arctius puellam
complexus, Accipio omen, inquit,
mea filia! Erat autem mortua catel-
la eo nomine. *Ibid.*

46. Epaminondas, cum vicisset
Lacedæmonios apud Mantineam,
simulque ipse gravi vulnere exani-
mari videret se, ut primum dispexit,

quæ-

quæsiuit, saluusne esset clypeus? Cum saluum esse fientes sui respondissent, rogavit; Essentne fusi hostes? Cumque id quoque, ut cupiebat, audisset, evelli iussit eam, qua erat transfixus hastam. Ita multo sanguine profuso, in lætitia & in victoria est mortuus. *II. de Fin.*

47. Theophrastus moriens accusasse naturam dicitur, quod cervis & cornicibus vitam diuturnam, quorum id nihil interesset; hominibus, quorum maxime interfususset, tam exiguam vitam dedisset. Quorum si ætas potuisset esse longinquior, futurum fuisse, ut omnibus perfectis artibus, omni doctrina hominum vita erudiretur. Querebatur igitur se tum, cum illa videre coepisset, extingvi. *III. Tuscul.*

48. Ad mortem proficiscens Callanus Indus, cum ascenderet in rogam ardentem, O præclarum dis-

cessum, inquit, e vita; cum, ut Herculi contigit, mortali corpore cremato, in lucem animus excesserit! Cumque Alexander eum rogaret, si quid vellet, ut diceret: Optime, inquit; propediem te videbo! Quod ita contigit: nam Babylone paucis post diebus Alexander est mortuus.

I. de Divin.

49. Vidit pictor ille, cum immolandâ Iphigeniâ tristis Calchas esset, moestior Vlysses, moereret Menelaus, obvolvendum caput Agamemnonis esse; quoniam summum illum luctum penicillo non posset imitari. *Ex Orat. ad Brutum.*

50. Eleus Hippias, cum Olympiam venisset, maxima illa quinquennali celebritate ludorum gloriatus est, cuncta pene audiente Græcia: Nihil esse ulla in arte rerum omnium, quod ipse nesciret; nec solum has artes, quibus liberales

missio

d

les

les doctrinae atque ingenuae continerentur, Geometriam, Musicam, Literarum cognitionem, & Poëtarum, atque illa, quae de naturis rerum, quae de hominum moribus, quae de rebusp. dicerentur; sed annulum, quem haberet, pallium, quo amictus, soccos, quibus indutus esset, se sua manu confecisse. *III. de Oratore.*

51. Leontinus Gorgias in quodam Platonis libro, de omni re, quaecunque in disceptationem quaestionemque vocaretur, se copiosissime dicturum esse proficitur. Isque princeps ex omnibus ausus est in conventu poscere, Qua de re quisque vellet audire? Cui tantus honor habitus est a Graecia, soli ut ex omnibus Delphis non inaurata statua, sed aurea statueretur. *Ibid.*

52. Thales Milesius, ut objurgatores suos convinceret, ostenderetque etiam

etiam Philosophum, si ei commodum esset, pecuniam facere posse; omnem oleam, antequam florere coepisset, in agro Milesio coemisse dicitur: animadverterat fortasse quaedam scientia, olearum ubertatem fore. Et quidem primus idem defectioem solis, quæ Astyage regnante facta est, prædixisse fertur, *I. de Divinat.*

53. Socrates, cum esset ex eo quaesitum, Archelaum Perdicæ filium, qui tum fortunatissimus haberetur, nonne beatum putaret? Haud scio, inquit, nunquam enim cum eo locutus sum. Ain tu? an tu aliter id scire non potes? Nullo modo. Tu igitur ne de Persarum quidem Rege magno potes dicere, beatusne sit? An ego possem, cum ignorem, quam sit bonus? Quid? Tu in eo firmam vitam beatam putas? Ita prorsus existimo: bonos, beatos; improbos,

bos, miseros. Miser ergo Archelaus?
Certe, si injustus. *V. Tusc.*

54. Cum Rex Pyrrhus populo Romano bellum ultro intulisset, cumque de imperio certamen esset cum Rege generoso ac potente, perfuga ab eo venit in castra Fabricii, ei que est pollicitus, Si premium sibi proposuisset, se, ut clam venisset, sic clam in Pyrrhi castra rediturum, & eum veneno necaturum. Hunc Fabricius reducendum putavit ad Pyrrhum. Idque ejus factum a Senatu laudatum est. *III. Offic.*

55. De Simonide, non poeta solum svavi, verum etiam ceteroquid docto sapienteque, cum quæsvisset tyrannus Hiero, Quid, aut qualis esset Deus? Deliberandi causa sibi unum diem postulavit. Cum idem ex eo postridie quæreret, biduum petivit: cum sæpius duplicaret numerum dierum, admiransque Hiero quæ-

ro quæreret, cur ita faceret? Quia, quanto, inquit, diutius considero, tanto mihi res videtur obscurior. I. *De Nat. Deor.*

56. Octo hominum millia tenebat Hannibal, non quos in acie cepisset, aut qui periculo mortis diffugissent, sed qui relictii in castris fuissent a Paulo & Varrone Consulibus. Eos Senatus non censuit redimendos, cum id parva pecunia fieri posset, ut esset insitum militibus Romanis, aut vincere aut emori. Qua quidem re audita, fractum animum Hannibalis scribit Polybius, quod Senatus populusque Rom. rebus afflictis tam excelsio animo fuisset. III. *Offic. Bob.*

57. Athenis ajunt, cum quidam apud eos qui sancte graviterque vixisset, & testimonium publice dixisset, & (ut mos Græcorum est) jurandi causa ad aras accederet, una voce omnes iudices, ne is juraret, recla-

reclamasse : cum Græci homines spectati viri noluerint religione videri potius , quam veritate , fidem esse constrictam. *Orat. pro Balbo.*

58. C. Popilius , cum ad Antiochum Regem legatus missus esset , & verbis Senatus enunciaffet , ut ab Alexandria discederet , quam obsidebat : cum tempus ille differret , virgula stantem circumscripsit ; dixitque , se non ante renunciaturum Senatui , nisi prius sibi respondisset , quid facturus esset , quam ex illa circumscriptioe excederet. Præclare ! Senatus enim faciem secum attulerat , auctoritatem Reipublicæ. *Philipp. II.*

59. Poppilius Imperator tenebat provinciam : in cujus exercitu Catonis filius tiro militabat. Cum autem Poppilio videretur unam dimittere legionem , Catonis quoque filium , qui in eadem legione militabat ,

bat, dimisit. Sed cum amore pugnandi in exercitu remansisset, Cato ad Poppillum scripsit, ut, si eum pateretur in exercitu remanere, secundo eum obligaret militiae sacramento; quia, priore amisso, jure cum hostibus pugnare non poterat. Adeo summa erat observatio in bello movendo. *I. Off.*

60. Marci Catonis senis est epistola ad M. filium, in qua scripsit, se audisse, eum missum factum esse a Consule, cum in Macedonia bello Persico miles esset. Monet igitur ut caveat, ne praelium ineat. Negat enim jus esse, qui miles non sit, pugnare cum hoste. *Ibid.*

61. Existunt saepe injuriae calumnia quaedam, & nimis callida sed malitiosa juris interpretatione. Ex quo illud, Summum jus, summa injuria, factum est jam tritum sermone proverbium. Quo in genere etiam

etiam in Rep. multa peccantur : ut ille, qvi, cum triginta dierum essent cum hoste pactæ induciæ, noctu populabatur agros, qvod dierum essent pactæ, non noctium induciæ. *Ibid.*

62. Nec noster qvidem probandus : si verum est, Q. Fabium La-beonem, seu qvem alium (nihil enim præter auditum habeo) arbitrum Nolanis & Neapolitanis de finibus a Senatu datum, cum ad locum venisset, cum utrisqve separatim locutum, ne cupide qvid agerent, ne appetenter; atqve ut regredi, qvam progredi mallent. Id cum utriqve fecissent, aliquantum agri in medio relictum est. Itaqve illorum fines, sicut ipsi dixerant, terminavit. In medio relictum quod erat, populo Romano adjudicavit. Decipere hoc qvidem, non judicare est. *Ibid.*

63. Mulieres in India, cum est cujusqve earum vir mortuus, in certamen

tamen iudiciūqve veniunt, quam plurimum ille dilexerit; plures enim singulis solent esse nuptæ. Quæ est victrix, ea læta, prosequētibz suis, unà cum viro in rogum imponitur; illa victa mœsta discedit. *V. Tusc.*

64. Simonides cum ignotum quendam projectum mortuum vidisset, eumque humavisset, haberetque in animo navem conscendere, moneri visus est, ne id faceret, ab eo, quem sepultura affecerat; si navigasset, cum naufragio esse periturum: itaque Simonidem rediisse; perisse cæteros, qui tum navigassent. *I. de Divin.*

65. Cum Ptolemæus familiaris Alexandri in prælio telo venenato ictus esset, eoqve vulnere jam pæne moreretur, Alexander assidens, somno est consopitus. Tum secundum quietem visus ei dicitur draco is, quem mater Olympias alebat, radiculam

culam ore ferre, & simul dicere, quo illa loci nasceretur; (neque is longe aberat ab eo loco) ejus autem esse vim tantam, ut Ptolemæum facile sanaret. Cum Alexander expectatus narraffet amicis somnium: emisisse, qui illam radiculam quærent. Quæ inventa & Ptolemæus sanatus dicitur; & multi milites, qui erant eodem genere teli vulnerati.

II. de Divin.

66. Matrem Phalaridis scribit Ponticus Heraclides, doctus vir, auditor & discipulus Platonis, visam esse videre in somnis simulacra Deorum, quæ ipsa Phalaridis domi consecrasset: ex his Mercurium e patera, quam dextra manu teneret, sanguinem visum esse fundere: qui, cum terram attigisset, reserescere videretur sic, ut tota domus sanguine redundaret. Quod matris somnium immanis filii crudelitas comprobavit. *Id. de Divin.*

67. Cum

67. Cum dormienti Cyro sol ad pedes visus esset: ter eum, scribitur, frustra appetivisse manibus: cum se convolvens sol elaberetur & abiret; ei Magos dixisse, quod genus sapientum & doctorum habebatur in Persis, ex triplici appetitione solis, XXX annos Cyrum regnaturum esse, portendi. Quod ita contigit; nam ad septuagesimum pervenit; cum XL natus annos regnare coepisset. *Ibid.*

68. Roscius cum esset in cunabulis, educareturque in Selonio, qui est campus agri Lanuvini; noctu lumine appposito, experrecta mater animadvertit puerum dormientem circumplicatum serpentis amplexu; quo adspectu exterrita clamorem sustulit. Pater autem Roscii ad aruspices retulit; qui responderunt: nihil illo puero clarius, nihil nobilius fore. Atque hanc speciem Praxiteles

anno 750

caela-

calavit argento; & Archias expressit
versibus. *Ibid.*

69. Annibalem Coelius scribit,
cum columnam auream, quæ esset
in fano Junonis Lacinia, auferre vel-
let, dubitaretque, utrum ea solida
esset, an extrinsecus inaurata, pene-
travisset: cumque solidam invenis-
set, statuissetque tollere; secundum
quietem visam esse ei Junonem præ-
dicere, ne id faceret, minitarique,
si id fecisset, se curaturam, ut eum
quoque oculum, quo bene videret,
amitteret: idque ab homine acuto
non esse neglectum. Itaque ex eo
auro, quod exterebratum esset, bu-
culam curasse faciendam: & eam in
summo columnæ collocavisse. *Ibid.*

70. Sophocles, cum ex æde Her-
culis patera aurea gravis surrepta es-
set, in somnis vidit ipsum Deum di-
centem, qui id fecisset. Quod semel
ille iterumque neglexit. Vbi idem
sepius,

sæpius, ascendit in Areopagum, detulit rem. Areopagitæ comprehendi iubent eum, qui a Sophocle erat nominatus. Is quæstione adhibita, confessus est, pateramque retulit. Quo facto fanum illud Indicis Herculis nominatum est. *Ibid.*

71. Xenocrates, cum legati ab Alexandro quinquaginta ei talenta attulissent, quæ erat pecunia temporibus illis, Athenis præsertim, maxima; adduxit legatos ad coenam in Academiam: iis apposuit tantum, quod satis esset, nullo apparatu. Cum postridie rogarent eum, cui numerari juberet: Quid? vos hesternæ, inquit, cœmula non intellexistis, me pecunia non egere? Quos cum tristiores vidisset, triginta minas accepit, ne aspernari Regis liberalitatem videretur. *V. Tus.*

72. Herculem Prodicus dicit, (ut est apud Xenophontem) cum pri-

mum

mum pubesceret, (quod tempus a natura ad deligendum, quam quisque viam vivendi sit ingressurus, datum est) exisse in solitudinem, atque ibi sedentem diu secum multumque dubitasse, cum duas cerneret vias, unam Voluptatis, alteram Virtutis, utram jam ingredi melius esset? Et ingressus est hanc, arduam quidem & difficilem, sed quæ ad veram duceret beatitatem. *I. Cffic.*

73. Sophocles ad summam senectutem tragoedias fecit: quod propter studium cum rem familiarem negligere videretur, a filiis in iudicium vocatus est; ut, quemadmodum nostro more male rem gerentibus patribus, bonis interdici solet, sic illum quasi desipientem, a re familiari removerent iudices. Tum senex dicitur eam fabulam, quam in manibus habebat, & proxime scripserat, Oedipum Coloneum recitasse

se iudicibus, quæ sisseque, num illud
carmen desipientis videretur? Quo
recitato sententiis iudicum est libe-
ratus. *Lib. de Senect.*

74. Stylphonem Megaricum Phi-
losophum, acutum sane hominem,
& probatum temporibus illis acce-
pimus. Hunc scribunt ipsius fami-
liares, & ebriosum & mulierosum
fuisse: neque hoc scribunt vitupe-
rantes, sed potius ad laudem: Vi-
tiosam enim naturam ab eo sic edo-
mitam & compressam esse doctrina,
ut nemo unquam vinolentum il-
lum, nemo in eo libidinis vestigium
viderit. *Lib. de Fato.*

75. Socratem nonne legimus
quemadmodum notarit Zopyrus
Physiognomon, qui se profitebatur
hominum mores naturasque ex cor-
pore, oculis, vultu, fronte, perno-
scere? Stupidum esse Socratem di-
xit, & bardum, quod jugula conca-
va non

va non haberet: obstructas eas partes & obturatas esse dicebat: addidit etiam mulierosum: in quo Alcibiades cachinnum dicitur sustulisse. Sed hæc ex naturalibus causis vitia nasci possunt; extirpari autem & funditus tolli, ut is ipse, qui ad ea propensus fuerit, a tantis vitiis avocetur, non est id positum in naturalibus causis, sed in voluntate, studio, disciplina.

Ibid.

76. Apud quosdam lex erat, ne quis Dianæ vitulum immolaret. Nautæ quidam cum adversa tempestate in alto jactarentur, voverunt, si eo portu, quem conspiciebant, potiti essent, ei Deo, qui ibi esset, se vitulum immolaturos; casu erat in eo portu fanum Dianæ ejus, cui vitulum immolare non licebat. Imprudentes legis, cum exissent, vitulum immolaverunt. Accusantur. II.

de Invent.

77. Apud Græcos fertur incredibili quadam magnitudine consilii & ingenii Atheniensis ille fuisse Themistocles: ad quem quidam doctus homo, atque imprimis eruditus, accessisse dicitur, eique Artem Memoriae, quæ tum primum proferebatur, pollicitum esse se traditurum. Cum ille quæsisset: Quidnam illa ars efficere posset? dixisse illum doctorem, ut omnia meminisset. Et ei Themistoclem respondisse: Gratus sibi illum esse facturum, si se oblivisci, quæ vellet, quam si meminisse, docuisset. Nam memini, ait, etiam quæ nolo; oblivisci non possum, quæ volo! *II. de Orat. & II. de Fin.*

78. Damonem & Pythiam (Phintiam) Pythagoreos ferunt hoc animo inter se fuisse, ut, cum eorum alteri Dionysius tyrannus diem necis destinavisset, & is, qui morti addictus esset, paucos sibi dies com-

men-

mendandorum suorum causa postulavisset, vas factus sit alter ejus sistendi, ut, si ille non revertisset, moriendum esset ipsi. Qui cum ad diem se recepisset, admiratus eorum fidem tyrannus, petivit, ut se in amicitiam tertium adscriberent. *III. Offic.*

79. Scipio Nasica, cum ad poetam Ennium venisset, eiqve ab ostio quaerenti Ennii ancilla dixisset, domi non esse; Nasica sensit, illam domini jussu dixisse, & illum intus esse. Paucis post diebus cum ad Nasicam venisset Ennius, & eum a janua quaereret, exclamat Nasica, se domi non esse. Tum Ennius, Quid? ego non cognosco vocem, inquit, tuam? Hic Nasica: Homo es impudens; ego cum te quaererem, ancillae tuae credidi, te domi non esse; tu mihi non credis ipsi? *II. de Orator.*

80. Cum duo quidam Arcades familiares iter una facerent & Megaram venissent, alter ad cauponem

64 diver-

divertit, ad hospitem alter. Qui ut
 cenati quiescerent, concubia nocte
 visus est in somniis ei, qui erat in
 hospicio, ille alter orare, ut subveni-
 ret, quod sibi a caupone interitus
 pararetur. Is primo perterritus som-
 nio surrexit; deinde, cum se col-
 legisset, idque visum pro nihilo ha-
 bendum esse duxisset, recubuit. Tum
 ei dormienti idem ille visus est ro-
 gare, ut, quoniam sibi vivo non
 subvenisset, mortem suam, ne inul-
 tam esse pateretur: se interfectum
 in plaustrum a caupone esse conje-
 ctum, & supra stercus injectum: pe-
 tere, ut mane ad portam adesset,
 priusquam plaustrum ex oppido exi-
 ret. Hoc vero somnio is commo-
 tus, mane bubulco praesto ad por-
 tam fuit; quaesivit ex eo, quid esset
 in plastro? Ille perterritus fugit,
 mortuus erutus est: caupo, re pate-
 facta, poenas dedit. *1. de Divin.*

81. Dio-

81. D
 nibus tu
 ret, con
 utque is
 diose er
 ponere
 bar, tra
 cum qu
 set, Hu
 comm
 utrum
 quia v
 mendi
 rita ap
 doluit
 ta: qu
 occide
 82.
 metue
 necesse
 perior
 crucia
 culuro

81. Dionysius, cum in communibus suggestis consistere non auderet, concionari ex turri alta solebat; atque is, cum pila ludere vellet, (studiose enim id factitabat) tunicamque poneret, adolescentulo, quem amabat, tradidisse gladium dicitur. Hic cum quidam familiaris jocans dixisset, Huic quidem certe vitam tuam committis; arrisissetque adolescens, utrumque iussit interfici: alterum, quia viam demonstravisset interimenti sui; alterum, quia id dictum risu approbavisset. Atque eo facto sic doluit, ut nihil gravius tulerit in vita: quem enim vehementer amaret, occiderat. *V. Tusc.*

82. Qui se metui volent, a quibus metuentur, eosdem metuant ipsi, necesse est. Quid enim censemus superiorem illum Dionysium, quo cruciatu timoris angi solitum, qui cultros metuens tonsorios, candena-

c s

ti car-

ti carbone sibi adurebat capillum?
 Quid? Alexandrum Pheræum, quo
 animo vixisse arbitramur? qui (ut
 scriptum legimus) cum uxorem
 Theben admodum diligeret, tamen
 ad eam ex epulis in cubiculum ve-
 niens, barbarum, & eum quidem,
 ut scriptum est, punctum notis
 Threjiis, districto gladio jubebat
 anteire: præmittebatque de stipato-
 ribus suis, qui scrutarentur arculas
 muliebres, & ne quod in vestimen-
 tis occultaretur telum, exquirent.
 O miserum, qui fideliorem & bar-
 barum & stigmaticum putaret,
 quam conjugem! Nec eum fefellit
 opinio: ab ea est enim ipse propter
 pellicatus suspicionem interfectus. II.
Offic.

83. Themistocles post victoriam
 ejus belli, quod cum Persis fuit, dixit
 in concione, se habere consilium
 Reip. salutare, sed id sciri opus non
 esse:

esse: pos-
 daret, q
 nus est A
 lacedæ
 ter ad C
 se; quo
 rum op
 stides cu
 magna
 perutil
 mistoc
 nestum
 honestu
 dem p
 rem,
 auctori
 Offic.
 84. C
 nem di
 liller, q
 ut ea p
 invitus
 esse dix

esse: postulavit, ut aliquem populus daret, qui cum communicaret. Datus est Aristides. Huic ille, Classem Lacedæmoniorum, quæ subducta esset ad Gyttheum, clam incendi posse; quo facto, frangi Lacedæmoniorum opes necesse esset. Quod Aristides cum audivisset, in concionem magna expectatione venit, dixitque, perutile esse consilium, quod Themistocles afferret, sed minime honestum. Itaque Athenienses, quod honestum non esset, id ne utile quidem putaverunt, totamque eam rem, quam ne audiverant quidem, auctore Aristide repudiaverunt. III. *Offic.*

84. Cum Socrati scriptam orationem disertissimus orator Lysias attulisset, quam, si ei videretur, edisceret, ut ea pro se in iudicio uteretur, non invitus legit, & commode scriptam esse dixit: sed, inquit, ut si mihi cal-

ceos Sicyonios attulissēs, non uter, quamvis essent habiles & apti ad pedem, quia non essent viriles; sic illam orationem disertam sibi & oratoriam videri, fortem & virilem non videri. *I. de Orat.*

85. Æschines cum propter ignominiam iudicii cessisset Athenis, & se Rhodum contulisset, rogatus a Rhodiis, legisse fertur orationem illam egregiam, quam in Ctesiphontem contra Demosthenem dixerat: qua prælecta, petitum est ab eo postredie, ut legeret illam etiam, quæ erat contrà a Demosthene pro Ctesiphonte edita; quam cum suavissima & maxima voce legisset, admirantibus omnibus, Quanto, inquit, magis admiraremini, si audissetis ipsum? Ex quo satis significavit, quantum esset in actione, qui orationem eandem aliam esse putaret, auctore mutato. *III. de Orat.*

86. Ex

86. Ex suo regno sic Mithridates profugit, ut ex eodem Ponto Medea illa quondam profugisse dicitur; quam prædicant in fuga fratris sui membra in his locis, quæ se parens persequeretur, dissipavisse, ut eorum collectio dispersa, mœrorq; patrius, celeritatem persequendi retardaret. Sic Mithridates fugiens, maximam vim auri atque argenti, pulcherri-
marumque rerum omnium, quas & a majoribus acceperat, & ipso bello superiore, & tota Asia direptas in suum regnum congesserat, in Ponto omnem reliquit. Hæc dum nostri colligunt omnia diligentius, Rex ipse e manibus effugit. Ita illum in persequendi studio mœror, hos læticia retardavit. *Orat. pro Lege Manili.*

87. Diagoras cum Samothraciam venisset, atheus ille qui dicitur, atque ei quidam amicus, Tu, qui Deos
putas

putas humana negligere, nonne animadvertis ex tot tabellis pictis, quam multi votis vim tempestatum effugerint, in portumque salvi pervenerint? Ita fit, inquit: illi enim nusquam picti sunt, qui naufragium fecerunt, in marique perierunt. Idemque cum ei naviganti vectores adversa tempestate timidi & perterriti dicerent, non injuria sibi illud accidere, qui illum in eandem navem recepissent; ostendit eis in eodem cursu multas alias laborantes; quæsitque, num etiam in iis navibus Diagoram vehi crederent? *Lib. III. de Nat. Deor.*

88. Solebat narrare Pompejus, se, cum Rhodum venisset decedens ex Syria, audire voluisse Posidonium: sed cum audivisset, eum graviter esse ægrum, quod vehementer ejus artus laborarent, voluisse tamen nobilissimum Philosophum visere: quem

quem ut vidisset & salutavisset, honorificisque verbis prosecutus esset, molesteque se dixisset ferre, quod eum non posset audire. At ille, Tu vero, inquit, potes: nec committam, ut dolor corporis efficiat, ut frustra tantus vir ad me venerit. Itaque narrabat, eum graviter & copiose de hoc ipso, nihil esse bonum nisi quod honestum esset, cubantem disputasse: cumque quasi faces ei doloris admoverentur, saepe dixisse, Nihil agis dolor, quamvis sis molestus; nunquam te esse confitebor malum! *11. Tuscul.*

89. Duo quidam, cum jam in alto navigarent, & eorum alterius navis, alterius onus esset, naufragum quendam natantem, & manus ad se tendentem, animadverterunt: misericordia commoti, navim ad eum applicaverunt; hominem ad se sustulerunt. Postea aliquanto ipsos quoque

quoque tempestas vehementius ja-
 ctare coepit, usque adeo, ut domi-
 nus navis, cum idem gubernator
 esset, in scapham confugeret, & in-
 de funiculo, quia puppi religatus
 scapham annexam trahebat, navim
 quoad posset, moderaretur; ille au-
 tem, cujus merces erant, in gladium
 in navi ibidem incumberet. Hic il-
 le naufragus ad gubernaculum acces-
 sit, & navi, quoad potuit, est opitu-
 latus. Sedatis autem fluctibus, &
 tempestate jam commutata, navis
 in portum provehitur. Ille vero,
 qui in gladium incubuerat, leviter
 saucius, facile est ex vulnere recrea-
 tus. Navim cum onere, horum
 trium suam quisque esse dicit. *II. de*
Invent.

90. Dionysio cum quidam ex ejus
 assentatoribus Damocles comme-
 moraret in sermone copias ejus, o-
 pes, majestatem, dominatus, rerum
 abundan-

abunda
 dium
 quam t
 Visneis
 niam
 dem d
 ri mea
 set, co
 reo le
 fragu
 abaco
 to aur
 eximia
 confis
 intue
 rant
 bantur
 mis ep
 tus lib
 medic
 e lacu
 mitti
 ai cer

abundantiam, magnificentiam ædium regiarum; negaretque unquam beatiorem quæquam fuisse: Visne igitur, inquit, Damocle, quoniam hæc te vita delectat, ipse eandem degustare, & fortunam experi mi meam? Cum se ille cupere dixisset, collocari iussit hominem in auro lecto, strato pulcherrime textili stragulo, magnificis operibus picto, abacosque complures ornauit argento auroque cæato: tum ad mensam eximia forma pueros delectos iussit consistere, eosque ad nutum illius intuentis diligenter ministrare. Aderant unguenta, coronæ, incendebantur odores, mensæ conquisitissimis epulis exstruebantur. Fortunatus sibi Damocles videbatur. In hoc medio apparatu fulgentem gladium e lacunari seta equina appensum demitti iussit, ut impenderet illius beati cervicibus. Itaque nec pulchros illos

illos ministratores adspiciebat, nec plenum artis argentum, nec manum porrigebat in mensam; jam ipsæ defluebant coronæ: deniq; exoravit tyrannum, ut abire liceret, quod jam beatus nollet esse. Satisne videtur declarasse Dionysius, nihil esse beatum, cui semper aliquis terror impendat? *V. Tusc.*

91. M. Attilius Regulus, cum Consul iterum in Africa ex insidiis captus esset, Duce Xantippo Lacedæmonio, Imperatore autem patre Annibalis Amilcare, juratus missus est ad Senatum, ut, nisi redditi essent Pœnis captivi nobiles quidam, rediret ipse Carthaginem. Is Romam in Senatum venit, mandata exposuit, sententiam ne diceret, recusavit: quamdiu jurejurando hostium teneretur, non esse se Senatorem. Atque illud etiam, Reddi captivos, negavit esse utile: illos enim adolescentes esse, & bonos

soli

bonos
necture
ctoritas
Cartha
charita
Neque
crudel
sita sup
dum c
um,
in me
nex ca
reman
Ead
tur Li
si qui
hosti p
des ser
lo Reg
captiv
sus ess
primu
dos in

bonos duces ; se jam confectum senectute. Cujus cum valuisset auctoritas , captivi retenti sunt ; ipse Carthaginem rediit : neque eum charitas patriæ retinuit, nec suorum. Neque vero tum ignorabat , se ad crudelissimum hostem, & ad exquisita supplicia proficisci : sed jusjurandum conservandum putabat. Itaque tum, cum vigilando necabatur, erat in meliore causa, quam si domi senex captivus, perjurus, Consularis remansisset. *III. Offic.*

Eadem historia brevius recensetur Lib. I. Offic. his verbis : *Etiam si quid singuli temporibus adducti, hosti promiserint, est in eo ipso fides servanda: ut primo Punico bello Regulus captus a Pœnis cum de captivis commutandis Romam missus esset, jurassetq; se rediturum, primum ut venit, captivos reddendos in senatu non censuit: deinde,*
cum

cum retineretur a propinquis & amicis, ad supplicium redire maluit, quam fidem hosti datam fallere.

92. Ajunt Cyrum minorem, Persarum Regem, præstantem ingenio atqve imperii gloria, cum Lyfander Lacedæmonius, vir summæ virtutis, venisset ad eum Sardis, eiqve dona a fociis attulisset, & cæteris in rebus comem (communem) erga Lyfandrum atqve humanum fuisse, & ei quendam consecutum agrum, diligenter consitum ostendisse. Cum autem admiraretur Lyfander & proceritates arborum, & directos in quincuncem ordines, & humum subactam atqve puram, & suavitatem odorum, qui afflarentur e floribus: tum dixisse, mirari se non modo diligentiam, sed etiam solertiam ejus, a quo essent illa dimensa & descripta; & ei Cyrum respondisse: Atqui ego omnia ista sum dimensus;

sus ; mei sunt odines , mea descri-
ptio ; multæ etiam istarum arborum
mea manu sunt factæ. Tum Lyfan-
drum , intuentem ejus purpuram &
nitorem corporis , ornatumque Per-
ficum multo auro multisque gem-
mis , dixisse : Recte vero te , Cyre ,
beatum ferunt ; quoniam Virtuti-
tuæ Fortuna conjuncta est ! *Lib. de
Senect.*

93. Gyges inducitur a Platone :
qui cum terra discessisset magnis
quibusdam imbribus , in illum hia-
tum descendit , æneumque equum
(ut ferunt fabulæ) animadvertit , cu-
jus in lateribus fores essent : quibus
apertis , hominis mortui vidit cor-
pus magnitudine inusitata , annu-
lumque aureum in digito ; quem
ut detraxit , ipse induit : (erat autem
regius pastor) tum in consilium pa-
storum se recepit. Ibi cum palam
ejus annuli ad palmam converterat ,
a nul-

a nullo videbatur, ipse autem omnia videbat. Idem rursus videbatur, cum in lucem annulum inverterat. Itaque hac opportunitate annuli usus, reginae stuprum intulit, eaque adjunctrice regem dominum interemit, sustulitque quos obstare arbitrabatur: nec in his eum quisquam facinoribus potuit videre. Sic repente annuli beneficio Rex exortus est Lydiae. Hunc igitur ipsum annulum (addit Cicero) si habeat sapiens, nihil plus sibi licere putet peccare, quam si non habeat. Honesti enim bonis viris, non occulta quaeruntur. *III. Offic.*

94. Peripateticus ille Phormio dicitur, cum Hannibal Carthagine expulsus Ephesum ad Antiochum venisset exul, proque eo, quod ejus nomen erat magna apud omnes gloria, invitatus esset ab hospitibus suis, ut eum, quem dixi, si vellet, audiret;

ret; cur
locur
aliquo
& de on
ceteri,
menter
ab Hann
illo Phil
nus, ne
libere
deliros
magis
dile ne
le inju
tius an
Hann
rio cu
gentiu
homin
nunq
deniq
public
de re

ret; cumque is se non nolle dixisset, locutus esse dicitur homo copiosus aliquot horas de Imperatoris officio, & de omni re militari. Tum cum cæteri, qui illum audierant, vehementer essent delectati, quærebant ab Hannibale, quidnam ille ipse de illo Philosopho judicaret? Hic Pœnus, non optime Græce, sed tamen libere respondisse fertur, Multos se deliros senes sæpe vidisse; sed qui magis quam Phormio deliraret, vidisse neminem. Neque me hercule injuria; quid enim aut arrogantius aut loquacius fieri potuit, quam Hannibali, qui tot annos de imperio cum populo Rom. omnium gentium victore certasset, Græcum hominem, qui nunquam hostem, nunquam castra vidisset, nunquam denique minimam partem ullius publici muneris attigisset, præcepta de re militari dare? *II. de Orat.*

95. Laër-

95. Laërtes Tolumnius, Rex Ve-
 jentum, quatuor legatos populi Ro-
 mani Fidenis interemit; quorum
 statuae in Rostris steterunt usque ad
 nostram memoriam. Justus honos:
 iis enim majores nostri, qui ob
 Remp. mortem obierant, pro brevi
 vita diuturnam memoriam reddide-
 runt. Cn. Octavii, clari & magni vi-
 ri, qui primus in eam familiam,
 quæ postea viris fortissimis floruit,
 attulit consulatum, statuam vide-
 mus in Rostris. Nam cum esset
 missus a Senatu ad animos Regum
 perspicandos, liberorumque popu-
 lorum, maximeque, ut nepotem
 Antiochi Regis, ejus, qui cum ma-
 joribus nostris bellum gesserat, clas-
 ses habere, elephantos alere prohi-
 beret; Laodiceæ in gymnasio a quo-
 dam Leptine est interfectus. Reddi-
 ta est ei tum a majoribus statua pro
 vita; quæ multos per annos proge-
 niem

niem eju
 re fami
 Philipp.
 96. S
 teles, &
 mum C
 iter in M
 ras veni
 lia tum
 xandro
 minac
 pido it
 fuisse,
 ei visio
 juven
 valefo
 turum
 autem
 domu
 ita qui
 stoteles
 demu
 fecur

niem ejus honestaret, nunc ad tantæ familiæ memoriam sola restaret.

Philipp. IX.

96. Singulari vir ingenio Aristoteles, & pæne divino scribit, Eudemum Cyprium, familiarem suum, iter in Macedoniam facientem Pheras venisse; quæ erat urbs in Thessalia tum admodum nobilis: ab Alexandro autem tyranno crudeli dominatu premebatur; in eo igitur oppido ita graviter ægrum Eudemum fuisse, ut omnes medici diffiderent: ei visum esse in quiete egregia facie juvenem dicere, fore ut brevi convalesceret, paucisque diebus interiturum Alexandrum tyrannū; ipsum autem Eudemum quinquennio post domum esse rediturum. Atque ita quidem prima statim scribit Aristoteles consecuta; & convaluisse Eudemum, & ab uxoris fratribus interfectum tyrannum. Quinto autem

d

anno

anno exeunte, cum esset spes ex illo somnio in Cyprum illum ex Sicilia esse rediturum, praeliantem eum ad Syracusas occidisse: ex quo ita illud somnium esse interpretatum, ut, cum animus Eudemi ex corpore excesserit, tum domum revertisse videatur. *I. de Divinat.*

97. In itinere quidam proficiscentem ad mercatum quendam, & secum aliquantum nummorum ferentem, est comitatus: cum hoc, ut ferre fit, in via sermonem contulit; ex quo factum est, ut illud iter familiarius facere vellent. Quare cum in quendam tabernam divertissent, simul coenare, & in eodem loco somnum capere voluerunt. Coenati discuberunt ibidem: caupo autem (nam ita dicitur post inventum, cum in alio maleficio deprehensus esset) cum illum alterum, videlicet qui nummos haberet, animadvertisset,

esset, noctu, postquam illos arctius,
ut fit, jam ex lassitudine dormire
sensit, accessit, & alterius eorum,
qui sine nummis erat, gladium pro-
pter appositum è vagina eduxit, & il-
lum alterum occidit; nummos ab-
stulit, gladium cruentum in vagi-
nam recondidit; ipse sese in lectum
suum recepit. Ille autem, cujus gla-
dio occisio erat facta, multò ante
lucem surrexit, comitem illum suum
inclamavit semel & sæpius; illum
somnia impeditum non respondere
existimavit. Ipse gladium & cætera,
quæ secum attulerat, sustulit; solus
profectus est. Caupo non multo
post conclamavit, hominem esse oc-
cisum, & cum quibusdam diversori-
bus illum, qui ante exierat, conse-
quitur; in itinere hominem com-
prehendit, gladium ejus e vagina e-
ducit, reperit cruentum: homo in
urbem ab illis deducitur, ac reus fit.

ll. de Invent,

d 2

98. A-

98. Aratus Sicyonius jure laudatur; qui, cum ejus civitas quinquaginta annos a tyrannis teneretur, profectus Argis Sicyonem, clandestino introitu urbe est potitus. Cumq; tyrannum Nicoclem improviso oppressisset, sexcentos exules, qui fuerant ejus ætatis locupletissimi, restituit, remqve publicam adventu suo liberavit. Sed cum magnam animadverteret in bonis & possessionibus difficultatem, quod & eos, quos & ipse restituerat, quorum bona alii possederant, egere iniquissimum arbitrabatur; & quinquaginta annorum possessiones moveri non nimis æquum putabat, propterea quod tam longo spatio multa hæreditatibus, multa emtionibus, multa dotibus detinebantur sine injuria, judicavit, neq; illis adimi, neqve his non satisfieri, quorum illa fuerant, oportere. Cum igitur statuisset opus esse ad eam rem constituendam pecunia,

nia, Ale
dixit, re
suum ju
Ptolema
qui tum
driam o
ser, par
lamque
vir sum
grandi
cum Si
bi in c
pes, co
eorum
rum,
æstima
svadere
mallen
aliis,
rari fib
recupe
omne
qverel

nia, Alexandriam se proficisci velle dixit, remque integram ad reditum suum iussit esse: isque celeriter ad Ptolemaeum suum hospitem venit, qui tum regnabat alter post Alexandriam conditam; cui cum exposuisset, patriam se liberare velle, causamque docuisset, a Rege opulento vir summus facile impetravit, ut grandi pecunia adjuvaretur. Quam cum Sicyonem attulisset, adhibuit sibi in consilium quindecim principes, cum quibus causas cognovit & eorum, qui aliena tenebant, & eorum, qui sua amiserant; perfecitque aestimandis possessionibus, ut persuaderet aliis, ut pecuniam accipere mallent, possessionibus cederent; aliis, ut commodius putarent numerari sibi, quod tanti esset, quam suam recuperare. Ita perfectum est, ut omnes constituta concordia sine querela discederent. *II. Off.*

d 3

99. C.

99. C. Canius, eqves Romanus, nec infacetus & satis literatus, cum se Syracusas otandi, ut ipse dicere solebat, non negotiandi causa, contulisset, dictitabat, se hortulos aliquos velle emere, quo invitare amicos, & ubi se oblectare sine interpellationibus posset. Quod cum percrebuisset, Pythius ei quidam, qui argentariam faceret Syracusis, dixit, venales quidem se hortos non habere, sed licere uti Canio, si vellet, ut suis: & simul ad coenam invitavit in posterum diem. Cum ille promississet, tum Pythius, qui esset, ut argentarius, apud omnes ordines graciosus, piscatores ad se convocavit & ab iis petivit, ut ante hortulos suos postridie piscarentur, dixitque, quid eos facere vellet. Ad coenam tempore venit Canius: opipare paratum erat convivium, cymbarum ante oculos multitudo: pro se quisque,

que, quod ceperat, afferebat, ante
pedes Pythii pisces abiciebantur.
Tum Canius, Quæso, inquit, quid
est hoc, Pythi, tantumne piscium?
tantumne cymbarum? Et ille, Quid
mirum, inquit; hoc loco est, Syra-
cusis quicquid est piscium: hîc aqua-
tio: hac villa isti carere non possunt.
Incensus Canius cupiditate, conten-
dit a Pythio, ut venderet. Gravate
ille primo: quid multa? impetrat.
Emit homo cupidus & locuples tan-
ti, quanti Pythius voluit, & emit in-
structos: nomina facit, negotium
conficit. Invitat Canius postridie fa-
miliares suos: venit ipse mature:
scalmum nullum videt. Quærit ex
proximo vicino, num feriae quædam
piscatorum essent, quod eos nullos
videret. Nullæ (quod sciam) inquit
ille: sed hîc piscari nulli solent: ita-
que heri mirabar, quid accidisset.
Stomachari Canius. Sed quid face-
ret?

ret? Nondum enim Aquilius protulerat de dolo malo formulas: in quibus ipsis, cum ex eo quaereretur, quid esset dolus malus? respondebat, cum esset aliud simulatum, aliud actum. *Ibid.*

100. Urbem Syracusas maximam esse Græcarum urbium, pulcherrimamque omnium, sæpe audistis. Est ita, ut dicitur: nam & situ est cum munito, tum ex omni aditu, vel terra vel mari, præclaro ad aspectum; & portus habet prope in ædificatione aspectuque urbis inclusos; qui cum diversos inter se aditus habeant, in exitu conjunguntur, & confluunt. Eorum conjunctione pars oppidi, quæ appellatur *Insula*, mari disjuncta angusto, ponte rursus adjungitur & continetur. Ea tanta est urbs, ut ex quatuor urbibus maximis constare dicatur; quarum una est ea, quæ dixi, *Insula*, quæ duobus portibus

tibus ci
ostium
qua dor
fuit, q
sunt æ
quæ lo
næ una
advent
hac in
dulcis
credib
pisciu
nisi tr
mari
est ur
dina
pulch
mum
curia
Olym
una
tran
con

tubus cincta, in utriusque portus ostium aditumque projecta est; in qua domus est, quæ regis Hieronis fuit, quæ prætores uti solent; in ea sunt ædes sacræ complures, sed duæ, quæ longe cæteris antecellunt: Dianæ una; & altera quæ fuit ante istius adventum ornatissima, Minervæ. In hac insula extrema est fons aquæ dulcis, cui nomen Arethusa est, incredibili magnitudine, plenissimus piscium; qui fluctu totus operiretur, nisi munitione ac mole lapidum a mari disjunctus esset. Altera autem est urbs Syracusis, cui nomen Acradina est; in qua forum maximum, pulcherrimæ porticus, ornatissimum prytaneum, amplissima est curia, templumque egregium Jovis Olympii, cæteraque urbis partes, una lata via perpetua, multisque transversis divisæ, privatis ædificiis continentur. Tertia est urbs, quæ

d s

quod

quod in ea parte Fortunæ fanum antiquum fuit, *Tyche* nominata est; in qua & gymnasium amplissimum est, & complures ædes sacræ; coliturque ea pars, & habitatur frequentissime. Quarta autem est urbs, quæ, quia postrema ædificata est, *Neapolis* dicitur: quam ad summam Theatrum est maximum: præterea duo templa sunt egregia, *Cereris* unum, alterum *Liberæ*; signumque *Apollinis*, qui *Thesmotes* vocatur, pulcherrimum & maximum.

Verr. VI.

HISTO-